

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. huhtikuuta 2022
(OR. fr, en)

7861/22

CULT 39
SUSTDEV 76
DIGIT 74
SAN 204
EDUC 117
RECH 171
VISA 64
SOC 208
FISC 91
ENV 319
TRANS 210

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	6756/22
Asia:	Neuvoston päätelmät "Kulttuurienvälisen vaihdon vahvistaminen digitaalisella aikakaudella taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten liikkuvuuden ja monikielisyyden avulla"

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu)
4. huhtikuuta 2022 hyväksymät neuvoston päätelmät "Kulttuurienvälisen vaihdon vahvistaminen digitaalisella aikakaudella taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten liikkuvuuden ja monikielisyyden avulla".

Neuvoston päätelmät**kulttuurienvälisen vaihdon vahvistamisesta digitaalisella aikakaudella taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten liikkuvuuden ja monikielisyyden avulla**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

KATSOO SEURAAVAA:

1. Kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus on olennainen osa Euroopan unionia ja sen perusarvoja. Se on omiaan edistämään luovuuden, luomisvapauden ja kulttuurivaihdon kukoistusta sekä monipuolista ja laadukasta kulttuuri- ja taidetarjontaa kaikille eurooppalaisille. Se edistää kulttuurien ja kielten keskinäistä ymmärtämystä ja kunnioitusta. Tämä yhteinen perintö, rikkaus ja vahvuus on erityinen piirre niin eurooppalaisten keskinäisissä suhteissa kuin suhteissa muuhun maailmaan;
2. On olennaisen tärkeää edistää liikkuvuutta ja vaihtoa eurooppalaisten taiteilijoiden, kulttuurialan järjestöjen sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten välillä sekä kansallisella että Euroopan tasolla Luova Eurooppa -ohjelman mukaisesti, erityisesti covid-19-pandemiakriisin jälkeen. On myös erityisen tärkeää tukea kulttuurin saatavuutta ja kulttuuriteosten levitystä Euroopassa, mikä rikastuttaa elämäämme yksilöllisellä ja kollektiivisella tasolla;
3. Taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten liikkuvuutta olisi helpotettava paitsi eurooppalaisten kulttuurialan järjestöjen myös yksittäisten taiteilijoiden ja ammattilaisten keskuudessa, kuten on tehty i-Portunus-pilottihankkeissa vuodesta 2018 lähtien. Tällaisen liikkuvuuden avulla he voivat työskennellä ja luoda yhdessä, verkostoitua, hankkia uusia tietoja, taitoja ja tekniikoita, etsiä inspiraatiota, saavuttaa uusia yleisöjä ja uusia markkinoita sekä päästä osallisiksi uusista uramahdollisuuksista.

4. Taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten liikkuvuudessa voidaan hyödyntää esimerkiksi taiteilijaresidenssien ja eurooppalaisten järjestöverkostojen tai festivaalien kaltaisia mahdollisuuksia. Sitä voidaan helpottaa erityisesti kattavalla, täsmällisellä ja monikielisellä tiedotuksella nykyisistä liikkuvuusjärjestelyistä, saatavilla olevasta avusta ja ohjelmista, joissa otetaan huomioon yleinen liikkuvuustilanne;
5. Euroopan tasoisilla liikkuvuusjärjestelmillä edistetään kumppanuuksien – jotka ovat edellytys rahoituksen hakemiselle Luova Eurooppa -yhteistyöhankkeista – luomista ja vaalimista;
6. Kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta koskevassa kunnianhimoisessa politiikassa olisi otettava täysimääräisesti huomioon kestävyyskysymykset ja hyödynnettävä teknologista innovointia, myös digitaalialalla;
7. Monikielisyys¹ edistää kulttuurista moninaisuutta ja luovuutta, myös audiovisuaalisen, media- ja digitaalisen sisällön alalla, sekä mahdollistaa erilaisten kulttuuristen lähestymistapojen, teosten, tietämyksen ja ideoiden laajemman saatavuuden. Kielitaito (plurilingualism²) on globalisoituneessa toimintaympäristössä tärkeä voimavara, joka edistää kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten ammatillista liikkuvuutta ja vaihtoa;
8. Ammattimaisesti toimivilla kääntäjillä, tulkeilla ja kieltenopettajilla on merkittävä rooli taideteosten, osaamisen ja ideoiden levittämisessä, erityisesti harvinaisempien eurooppalaisten kielten osalta, mikä tukee arjessa Euroopan kulttuurista monimuotoisuutta;

---

¹ Se määritellään usean kielen läsnäoloksi tai rinnakkaiseloksi tietyssä yhteiskunnassa tai alueella tai tietyllä alustalla.

² Kielitaito määritellään yksilön kyvyksi käyttää useita kieliä.

9. Kieli- ja semanttiset verkkoteknologiat voivat tukea monikielisyyttä ja kielirajat ylittävää viestintää; helpottaa kielenoppimista, opetusta ja tietoisuuden lisäämistä; ja tarjota hyödyllisiä välineitä ammattikäntäjille, ottaen huomioon, että tällaisilla välineillä ei voida täysin korvata ihmisen tuottamaa kääntämistä ja niiden tarkkuutta on seurattava ja mukautettava huolellisesti ja jatkuvasti;

I TAITEILIJOIDEN JA KULTTUURIALAN JA LUOVIENTALOJEN AMMATTILAISTEN LIIKKUVUUS:

KEHOTTA KOMISSIOTA:

10. Varmistamaan Luova Eurooppa -ohjelman puitteissa annettavien EU:n liikkuvuusapurahojen laajempi saatavuus taiteilijoille sekä kulttuurialan ja luovientalojen ammattilaisille. Se toteutetaan Euroopan tason vakaalla yksilöllisen ja kollektiivisen kulttuuriliikkuvuuden järjestelmällä Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella i-Portunus-pilottihankkeiden avulla luodun dynamiikan edistämänä;
11. Tutkimaan tapoja edistää helposti käytettävän, vuorovaikutuksellisen ja monikielisen tietojärjestelmän luomista, joka pohjautuisi mahdollisimman pitkälle olemassa oleviin aloitteisiin ja ottaisi mallia olemassa olevista järjestelmistä, kuten esimerkiksi EURAXESS³ ja CulturEU⁴, ja tarjoaisi kattavaa ja ajan tasalla olevaa tietoa liikkuvuusmahdollisuuksista ja saatavilla olevista apurahoista jäsenvaltioissa ja EU:n tasolla niin yksityishenkilöille, ryhmille kuin tarvittaessa kulttuurijärjestöillekin sekä tukea järjestöjen, tilaisuuksien ja vaihtoa harkitsevien verkostoitumiseen;
12. Edistämään taiteilijoille sekä kulttuurialan ja luovientalojen ammattilaisille tarkoitettujen liikkuvuutta koskevien tiedotuspalvelujen tukemista ja verkottumista;
13. Varmistamaan, että eurooppalaisissa liikkuvuusjärjestelmissä otetaan huomioon sukupuolten tasa-arvo ja uusien taiteilijoiden sekä taiteilijoiden, jotka kuuluvat muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin tai joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka hyötyvät yleisesti vähemmän nykyisistä liikkuvuusjärjestelyistä, erityispiirteet, ja heille tarjotaan räätälöityä tukea;

---

³ <https://euraxess.ec.europa.eu/>

⁴ <https://ec.europa.eu/culture/funding/cultureu-funding-guide>

14. Edistämään aktiivisesti kielellistä monimuotoisuutta taideopiskelijoiden, taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten fyysisen ja virtuaalisen liikkuvuuden yhteydessä hyödyntämällä tarvittaessa Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen tueksi kehitettyä Online Linguistic Support -alustaa⁵;

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA

15. Kehittämään tai jatkamaan liikkuvuusohjelmia EU:n aloitteiden ja ohjelmien rinnalla, jotta voidaan edistää eurooppalaisten taiteilijoiden ja kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten liikkuvuutta ja vaihtoa mahdollisimman paljon;
16. Edistämään kulttuuriviranomaisten ja liikkuvuuteen liittyvistä kysymyksistä, kuten viisumien myöntämisestä, vastaavien tahojen välistä yhteistyötä, jotta voidaan tarkastella mahdollisia vaihtoehtoja taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten liikkuvuuden erityispiirteiden huomioon ottamiseksi;
17. Kannustamaan rajatylittävää liikkuvuutta edistävään työhön keventämällä hallinnollista raskautta esimerkiksi sosiaaliturvan, vakuutusten ja asumisen osalta sekä tulli- tai verotuskysymyksissä ottaen samalla paremmin huomioon kulttuurialan ja luovien alojen ammattien erityispiirteet ja hyödyntäen tarvittaessa taiteilijoiden ja kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten asemaa ja työoloja käsittelevän OMC-työryhmän⁶ tulevia tuloksia;
18. Edistämään taiteilijoille sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisille tarkoitettujen liikkuvuutta koskevien tiedotuspalvelujen tarjoamista, tukemista ja vahvistamista avun tarjoamiseksi liikkuvuuteen liittyvissä muodollisuuksissa ja erityisesti sovellettavasta sääntelykehyksestä tiedottamiseksi pitämällä yhteyttä asiaankuuluviin viranomaisiin;

---

⁵ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/tietolahteet-ja-apuvalineet/ols-kielivalmennuspalvelu>

⁶ Avoin koordinoitimenetelmä. Avoimen koordinoitimenetelmän työryhmät on perustettu kulttuurialan työsuunnitelman kaudelle 2019–2022 puitteissa (EUVL C 460, 21.12.2018, s. 12).

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA JA
TÄYSIN TOISSIJAISUUSPERIAATETTA NOUDATTAEN:

19. Helpottamaan taiteilijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten liikkuvuutta etenkin vastaamalla heidän matkustusta koskeviin erityistarpeisiinsa, kuten musiikkivälineiden tai taiteilijatarvikkeiden kuljettamiseen, ottaen samalla huomioon monimuotoisuus ja osallistavuus;
20. Edistämään liikkuvuusohjelmia, joissa huomioidaan kaikki matkakustannukset sekä ekologiset kysymykset hallintotasoon katsomatta ottaen samalla huomioon unionin maantieteellinen monimuotoisuus ja maantieteelliset ominaispiirteet sekä edistämään erityisesti
  - monimuotoliikkuvuutta hyödyntämällä virtuaalivaihdon mahdollisuuksia ottaen samalla asianmukaisesti huomioon osallistujien kielellinen monimuotoisuus ja fyysisen liikkuvuuden itseisarvo, ja
  - vähemmän saastuttavien liikennemuotojen käyttöä sulkematta kuitenkaan pois kohteita, kuten syrjäisimmät alueet⁷, merentakaiset maat ja alueet⁸, saaret ja saarialueet, joihin matkustettaessa lentoliikenne on ainoa tai välttämätön vaihtoehto;
21. Tehostamaan kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten elinikäistä oppimista⁹ tukevien välineiden käyttöä erityisesti vahvistamalla synergioita Erasmus+- ja Luova Eurooppa -ohjelmien kanssa ja niiden välillä, jotta kulttuurialan ja luovien alojen erityispiirteet voidaan ottaa paremmin huomioon;

---

⁷ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklan mukaisesti.

⁸ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 198 artiklan ja liitteen II mukaisesti

⁹ Määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1288/2013 kumoamisesta, 2 artiklan 1 kohta (EUVL L 189, 28.5.2021, s. 1–33).

II MONIKIELISYYS DIGITAALISELLA AIKAKAUDELLA OSANA SOSIAALISTA YHTEENKUULUVUUTTA JA EUROOPAN KANSALAISUUTTA

PYYTÄÄ KOMISSIOTA:

22. Vahvistamaan monikielisuuden vahvistamista unionin ohjelmissa;
23. Edistämään monikielisyyttä digitaalisessa ympäristössä koskevaa EU:n laajuista strategista lähestymistapaa;
24. Hyödyntämään edelleen kieliteknologian tarjoamia mahdollisuuksia sen varmistamiseksi, että komission verkkosivustot ja muut viestintävälineet käännetään laadukkaammin ja laajemmin kaikille EU:n virallisille kielille¹⁰;
25. Tarjoamaan monikielisen informaatioympäristön eurooppalaisille kieliteknologioille, myös monikielisyyttä ja kääntämistä koskeville eurooppalaisille järjestelmille, sekä niihin liittyvää tukea ja resursseja yhdessä muiden elinten, kuten Euroopan kansallisten kielten keskusten liiton, kanssa;
26. Edistämään vastuullista ja eettistä tiedonhallintaa ja sisäänrakennettua yksityisyyden suojaa pyrkimyksissä vahvistaa kieliä teknologian avulla;
27. Syventämään yhteistyötään kielten oppimisen, digitaalisen teknologian sekä kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden alalla toimivien kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen, [...] erityisesti Euroopan neuvoston, sen Eurooppalaisen nykykielten keskuksen sekä Unescon kanssa;

---

¹⁰ Neuvoston asetuksen N:o 1, Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä, mukaisesti (EYVL 17, 6.10.1958, s. 385–386), sellaisena kuin se on muutettuna.

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA JA
TÄYSIN TOISSIJAISUUSPERIAATETTA NOUDATTAEN:

28. Edistämään kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta ja kulttuuriteosten levitystä kaikessa mediaan liittyvässä kääntämisessä, tarvittaessa myös hyödyntäen viimeisintä digitaalitekniologiaa, seuraavin keinoin:
- a) Edistämällä kääntämistä koulutuksessa, kouluvuosista alkaen, hyödyntämällä kääntämistä yhtenä kirjoitus- ja kielitaitoa parantavana harjoituksena;
  - b) Edistämällä laadukasta kääntämistä koskevaa peruskoulutusta kulttuurialalla ja luovilla aloilla sekä ammattimaisesti toimivien kääntäjien elinikäistä koulutusta ottaen huomioon digitaalitekniologian lisääntyvä käyttö;
  - c) Lisäämällä kääntäjän ammatin houkuttelevuutta tarjoamalla enemmän näkyvyyttä ja tunnustusta;
  - d) Edistämällä kääntäjien parempia työoloja, oikeudenmukaista palkkaa ja oikeudenmukaisia sopimuskäytäntöjä erityisesti kulttuurialalla ja luovilla aloilla kieliyhdistelmistä riippumatta ja työmarkkinaosapuolten riippumattomuus asianmukaisesti huomioon ottaen;
  - e) Vahvistamalla olemassa olevaa julkista tukea erityisesti edistämällä ammattilaisten välistä verkostoitumista, kannustamalla käännöksiin avustuksia myöntävien organisaatioiden välistä yhteistyötä ja kohdentamalla rahoitusta kääntämiseen vieraista kielistä ja vieraille kielille kansallisella ja Euroopan tasolla;
  - f) Jatkamalla digitaalisen aikakauden monikielisyyttä ja kaikkea medialle kääntämistä koskevaa tietojenvaihtoa asianmukaisilla foorumeilla, jotka kattavat kaikki kulttuuri- ja luovat alat sekä osaamisen alat;

29. Edistämään monikielisyyttä elinikäisessä oppimisessa¹¹ muun muassa Euroopan kielten teemapäivän kaltaisilla tiedotuskampanjoilla sekä kehittämällä ja parantamalla digitaalisia välineitä ja erityisesti
- a) Tarjoamalla enemmän mahdollisuuksia lapsille ja nuorille, myös niille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, toimia tarpeellisessa määrin vuorovaikutuksessa muihin kieliin ja kulttuureihin tavalla, joka täydentää jäsenvaltioiden virallisten kielten oppimista;
  - b) Kehittämällä kulttuurialan opiskelijoiden, taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten kielitaitoa;
  - c) Helpottamalla maahanmuuttajien, erityisesti nuorempien maahanmuuttajien, mahdollisuuksia oppia vastaanottavan maan virallisia kieliä arvostaen samalla kielellistä monimuotoisuutta;
30. Tukemaan tarvittaessa kieliteknologian tutkimusta ja kehittämistä Euroopan kansalaisia ja yrityksiä varten kulttuurienvälisen vaihdon edistämiseksi ja analyttisten valmiuksien parantamiseksi hyödyntäen jo olemassa olevia resursseja ja foorumeita sekä erityisesti seuraavin tavoin:
- a) Edistämällä eurooppalaisen kielidata-avaruuden luomista, joka olisi yrittäjien, investoijien, tutkijoiden ja viranomaisten eurooppalainen tiedonvaihtofoorumi, joka helpottaisi kieliresurssien, -työkalujen ja -mallien luomista, keräämistä, (uudelleen)käyttöä ja jakamista noudattaen täysimääräisesti EU:n yksityisyyden, avoimuuden ja luottamuksen arvoja;
  - b) Tukemalla monikielisten terminologisten tietokantojen ja resurssien perustamista ja olemassa olevien foorumien, kuten IATEn sekä CLARIN ERICin kaltaisten eurooppalaisten kieli- ja monikielisyysinfrastruktuurien, laajamittaisempaa käyttöä, jotta voidaan laajentaa digitaalisen kieliä koskevan kirjallisen ja suullisen tiedon keruuta, siivousta ja saatavuutta;

---

¹¹ Neuvoston suosituksen, annettu 22 päivänä toukokuuta 2019, kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta kielten opetukseen ja oppimiseen mukaisesti (EUVL C 189, 5.6.2019, s. 15).

- c) Kannustamalla kehittämään, käyttämään ja tarvittaessa seuraamaan konekäännösjärjestelmiä, mukaan lukien eTranslation-palvelu kaikille EU:n virallisille kielille, ja muita Euroopan tason kielivälineitä pyrkien synergiaan kieliresurssien eurooppalaisen koordinoitiverkoston (ELRC), eurooppalaisen kieliverkkohankkeen (ELG) ja tulevan eurooppalaisen kielidata-avaruuden kanssa;
  - d) Edistämällä tutkimus- ja innovointijärjestelmien lähentämistä ja soveltamisalojen määrittämistä sekä kytkemällä kääntämistä, monikielisyyttä ja analyttistä käsittelyä koskeva kieliteknologian alan tutkimus paremmin yritysten ja kansalaisten tarpeisiin;
  - e) Lisäämällä yritysten tietoisuutta kieliteknologian käytön hyödyistä viestinnässä, jossa käytetään useita EU:n virallisia kieliä;
  - f) Edistämällä ammattimaisesti toimivien kääntäjien laajempaa osallistumista digitaalisten käännösteknologioiden kehittämiseen;
31. Edistämään digitoidun eurooppalaisen sisällön monikielistä saatavuutta uusien teknologioiden avulla rikastamalla metadataa ja tarjoamalla monikielisiä kokemuksia toimituksellisesta sisällöstä ja käyttäjien rajapinnoista; hyödyntämään tässä yhteydessä Europeanan kaltaisten digitaalisten foorumien tekemää tutkimusta ja työtä;
32. Vaihtamaan parhaita käytäntöjä ja arvioimaan näiden päätelmien täytäntöönpanoa vuoteen 2025 mennessä.
-

VIITTEET***EU:n perussopimukset***

Euroopan unionista tehty sopimus ja erityisesti sen 3 artiklan 3 kohta: "Se [unioni] kunnioittaa kulttuuriensa ja kieltensä rikkautta ja monimuotoisuutta sekä huolehtii Euroopan kulttuuriperinnön vaalimisesta ja kehittämisestä."

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus ja erityisesti sen 165, 166 ja 167 artikla sekä etenkin sen 167 artiklan 4 kohta: "Unioni ottaa kulttuuriin liittyvät näkökohdat huomioon muiden perussopimusten määräysten mukaisessa toiminnassaan, erityisesti kulttuuriensa monimuotoisuuden vaalimiseksi ja edistämiseksi."

EU:n perusoikeuskirja ja erityisesti sen 22 artikla "Unioni kunnioittaa kulttuurista, uskonnollista ja kielellistä monimuotoisuutta."

Eurooppa-neuvosto

Eurooppa-neuvoston päätelmät, 14. joulukuuta 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1, s. 4, kohta II – Koulutus ja kulttuuri, sivu 4, kolmas kappale)¹².

---

¹² "Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita myös kartoittamaan mahdollisia toimenpiteitä, joilla puututaan seuraaviin: [...] kulttuurialan ja luovien alojen kehittämiselle ja kulttuurialan ammattilaisten liikkuvuuden oikeudelliset ja taloudelliset kehysedellytykset."

Euroopan unionin neuvosto

Neuvoston päätelmät, annettu 22 päivänä toukokuuta 2008, monikielisydestä (EUVL C 140, 6.6.2008, s. 14–15).

Neuvoston päätelmät, annettu 22 päivänä toukokuuta 2008, monikulttuurisista taidoista (EUVL C 141, 7.6.2008, s.14–16).

Neuvoston päätöslauselma, tehty 21 päivänä marraskuuta 2008, Euroopan monikielisyysstrategiasta (EUVL C 320, 16.12.2008, s. 1–3).

Neuvoston päätelmät taiteilijoille ja kulttuurialan ammattilaisille suunnatuista liikkuvuutta koskevista tiedotuspalveluista (EUVL C 175, 15.6.2011, s. 5–7).

Neuvoston päätelmät kielitaidosta liikkuvuuden edistäjänä (EUVL C 372, 20.12.2011, s. 27–30).

Neuvoston päätelmät, annettu 20 päivänä toukokuuta 2014, monikielisydestä ja kielitaidon kehittämisestä (EUVL C 183, 14.6.2014, s. 26–29).

Neuvoston päätelmät kulttuurialan työsuunnitelmasta kaudelle 2019–2022 (EUVL C 460, 21.12.2018, s. 12–25).

Neuvoston suositus, annettu 22 päivänä toukokuuta 2019, kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta kielten opetukseen ja oppimiseen (EUVL C 189, 5.6.2019, s. 15–22).

Neuvoston päätelmät kulttuuri- ja luovien alojen elpymisestä, palautumiskyvystä ja kestävyydestä (EUVL C 209, 2.6.2021, s. 3-9).

Avoimen koordinoitimenetelmän asiantuntijaryhmät:

Toimintapoliittinen raportti, jossa ehdotetaan viittä keskeistä prioriteettia taiteilijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten liikkuvuuden tukemista koskevan vahvan kehyksen luomiseksi ja ylläpitämiseksi (2012).

Taiteilijaresidenssejä koskeva toimintakäsikirja (2014).

"Translators on the cover", Avoimen koordinoitimenetelmän työryhmän EU:n jäsenvaltioiden monikielisyys- ja kääntämisen asiantuntijoiden raportti (2022).

Euroopan komissio

Monikielisyys: Euroopan voimavara ja samalla myös yhteinen sitoumus (COM(2008) 566 final).

Työryhmän antamat ohjeet (liikkuvuutta koskevat tiedotusstandardit) laatuvaatimuksista taiteilijoille ja kulttuurialan ammattilaisille tarkoitettujen tiedotus- ja neuvontapalvelujen perustamiseksi (2011).

Euroopan uusi kulttuuriohjelma (COM(2018) 267 final)¹³.

Komission suositus (EU) 2021/1970, annettu 10 päivänä marraskuuta 2021, yhteisestä eurooppalaisesta kulttuuriperinnön data-avaruudesta (EUVL L 401, 12.11.2021, s. 5–16).

"Voices of Culture" – jäsennelty vuoropuhelu

Voices of Culture -aivoriihiraportti "Culture and the United Nations Sustainable Development Goals: Challenges and Opportunities" (2021).

Voices of Culture -aivoriihiraportti "Taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten asema ja työolot"¹⁴ (2021).

Euroopan parlamentti

Tekoälyn käyttö koulutuksessa, kulttuurissa ja audiovisuaalialalla (2020/2017(INI)).

Kielellinen tasa-arvo digitaaliajalla ("Language equality in the digital age")(2018/2028(INI)).

Taiteilijoiden tilanne ja kulttuurialan elpyminen EU:ssa (2020/2261(INI)).

Euroopan kulttuurinen elpyminen ([2020/2708\(RSP\)](#)).

Unesco

Yleissopimus kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä (2005)¹⁵.

---

¹³ Osa 4. Strategiset tavoitteet ja toimet, 4.1 Sosiaalinen ulottuvuus – kulttuurin ja kulttuurisen monimuotoisuuden valjastaminen sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja hyvinvoinnin edistämiseen, (toinen luetelmakohta) "Kannustetaan kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisia liikkuvuuteen ja poistetaan esteitä heidän liikkuvuutensa tieltä".

¹⁴ Luku 4 "Liikkuvuus (fyysinen, vihreämpi, digitaalinen, monimuotoliikkuvuus, asetukset, esteet)".

¹⁵ 14 artikla: "Sopimuspuolet pyrkivät tukemaan [...] edistääkseen dynaamisen kulttuurisektorin syntymistä [...]

a) vahvistetaan kehitysmaiden kulttuuriteollisuutta: [...]

v) tukemalla luovaa työtä ja helpottamalla mahdollisuuksien mukaan kehitysmaiden taiteilijoiden liikkuvuutta."